

Hatály: 2020.IV.6. - 2020.IV.19.

88/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet

a veszélyhelyzet során teendő, egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a szociális szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet során elrendelt működési rendjéről

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény rendelkezéseire,

a 20. § tekintetében az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvény 3. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A veszélyhelyzet során teendő egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedések

1. § Ha

a) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) szerinti havi rendszeres szociális ellátás Szt. 25. § (4)-(6) bekezdése szerinti rendszeres felülvizsgálatának időpontja, vagy

b) a gyermekek otthongondozási díja Szt. 134/H. § (5) bekezdése szerinti felülvizsgálatának időpontja

a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vr.) hatályvesztését követő 15 napon belüli időszakban esedékes, a felülvizsgálatot nem kell lefolytatni. Ezekben az esetekben a felülvizsgálatot a Vr. hatályvesztésének hónapját követő második hónap végéig kell lefolytatni.

2. § A Vr.-rel kihirdetett veszélyhelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) alatt lejáró közgyógyellátásra való jogosultság a Vr. hatályvesztésének napjától számított további 90 nappal meghosszabbodik.

3. § Az e rendelet hatálybalépésekor fennálló és a veszélyhelyzet alatt lejáró, az Szt. 54. §-a alapján az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából megállapított jogosultság időtartama meghosszabbodik a Vr. hatályvesztésének hónapját követő második hónap végéig.

4. § Az Szt. 130. §-a szerinti támogatás a fejlesztő foglalkoztatásban résztvevő személy napi munkavégzésétől függetlenül érvényesíthető azon személyek után, akik a veszélyhelyzet kihirdetése napján a fejlesztő foglalkoztatónál fejlesztési jogviszonyban vagy munkaviszonyban álltak és jogviszonyuk a veszélyhelyzet alatti elszámolási időszakban is fennállt.

5. § A veszélyhelyzet alatt lejáró rehabilitációs ellátás a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 10. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően csak a Vr. hatályvesztését követő második hónap utolsó napján szűnik meg.

6. § A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mmtr.) rendelkezéseit a Vr. hatályvesztését követő harmincadik napig a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) megváltozott munkaképességű munkavállalónak kell tekinteni azt a személyt is, aki a veszélyhelyzet kihirdetésének napján az Mmtr. 1. § 6. pontja szerinti megváltozott munkaképességű személynek vagy fogyatékosági támogatásban részesülő személynek minősült,

b) az Mmtr. 8. § (1) bekezdésének f) pontját, 11/A. § (4) bekezdését, 14. § (3) bekezdését, 21. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontját, b), c) és e) pontját, és 37. § (2) bekezdését nem kell alkalmazni,

c) az Mmtr. 17. § (1) bekezdés a) pontja szerinti bér- és többletköltség támogatás a munkavégzés időtartamától függetlenül érvényesíthető azon megváltozott munkaképességű munkavállalók után, akik a veszélyhelyzet kihirdetése napján az akkreditált munkáltatónál munkaviszonyban álltak és egyéni foglalkoztatási megállapodással rendelkeztek, valamint munkaviszonyuk a veszélyhelyzet alatti elszámolási időszakban is fennállt,

d) az állásidő alkalmazása esetén az Mmtr. 38. § (1) bekezdés c) és d) pontját nem kell alkalmazni.

7. § (1) A veszélyhelyzet alatt a gyámhatósági eljárásban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 128. § (3) bekezdése szerinti személyes jognyilatkozatok felvétele helyett az ügyfelek írásban nyilatkoznak, a gyámhatóság az írásba foglalt ügyféli nyilatkozatok mellett a tárgyalás megtartását mellőzi.

(2) A gyámhatósági eljárásban a veszélyhelyzet alatt Magyarországon tartózkodó ügyfelek esetében is személyesen megtett jognyilatkozatnak kell tekinteni a kép- és hangkapcsolatot egyidejűleg biztosító elektronikus úton megtett nyilatkozatot.

(3) A gyámhatóság a veszélyhelyzet alatt a gyermekek és a gondnokság alatt álló személyek érdekében a hatáskörébe tartozó azonnali és soronkívüliséget igénylő, így különösen az ideiglenes hatályú elhelyezés, a nevelésbe vétel, a gyám- és gondnokrendelés tárgyában a döntések meghozatalát folyamatosan biztosítja. Az örökbefogadható gyermekek érdekében folyamatosan biztosítani kell az örökbefogadás iránti kérelem felvételét, valamint a kötelező gondozásba történő kihelyezésről és az örökbefogadásról való döntés meghozatalát.

(4) A gyámhatóság a veszélyhelyzet alatt indokolt esetben eltekinthet a tényállás tisztázásához szükséges környezettanulmány beszerzésétől vagy elvégzésétől.

8. § Az e rendelet hatálybalépésekor fennálló és a veszélyhelyzet alatt lejáró rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság időtartama, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat

hatályának időtartama meghosszabbodik a Vr. hatályvesztésének hónapját követő második hónap végéig.

9. § A veszélyhelyzet alatt a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatóknál, intézményeknél és hálózatoknál

a) a működést engedélyező szerv rendes ellenőrzést nem tarthat, rendkívüli ellenőrzést csak különösen indokolt esetben, ellátotti érdekből végezhet,

b) a Magyar Államkincstár helyszíni ellenőrzést nem tarthat.

10. § Ha a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 10. § (3) bekezdése vagy 11. § (3) bekezdése szerinti határidő a veszélyhelyzet időtartama alatt jár le, a határidő a veszélyhelyzet megszűnését követő harmincadik napig meghosszabbodik.

11. § A Vr. hatályvesztéséig az egészségi állapottól, személyiség állapotától vagy fogyatékoságtól függő ellátások felülvizsgálata nem végezhető el, a felülvizsgálathoz irat megküldése nem kérhető, erre hivatkozva az ellátás, kedvezmény, mentesség a Vr. hatályvesztését követő második hónap utolsó napjáig nem szüntethető meg.

12. § (1) Ha a nyugellátás, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek hatáskörébe tartozó egyéb ellátás, a családtámogatási ellátások, a fogyatékosági támogatás vagy az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásainak megállapítása iránti eljárásban az ügyfél a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak határidőben nem tesz eleget, az eljáró hatóság az eljárást a hiánypótlás teljesítéséig, de legkésőbb a Vr. hatályvesztését követő 15. napig felfüggesztheti.

(2) Ha a megállapított nyugellátás további folyósítása jogszabályban előírt, rendszeres időközönként jelentkező feltétel igazolásán alapul, a feltételt a Vr. hatályvesztéséig nem kell igazolni, az igazolás elmulasztása miatt a nyugellátás folyósítása a Vr. hatályvesztését követő 30. napig nem függeszthető fel.

(3) A külföldön élő vagy tartózkodó jogosult esetében a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 76. §-a szerinti adategyeztetés elmaradása miatt az ellátás folyósítása a Vr. hatályvesztését követő második hónap utolsó napjáig nem szüntethető meg.

(4) Ha a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a követelését az általa folyósított ellátásból levonással érvényesíti, a levonás a Vr. hatályvesztéséig méltányosságból, kérelemre szüneteltethető.

13. § Ha a nagycsaládosok személygépkocsi-szerzési támogatásáról szóló 45/2019. (III. 12.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdése szerinti határidő a veszélyhelyzet időtartama alatt jár le, a határidő a Vr. hatályvesztését követő hatvanadik napig meghosszabbodik.

14. § (1) A veszélyhelyzet ideje alatt a gyermekek otthongondozási díja és az ápolási díj megállapítása iránti eljárásban a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdése, illetve 25/B. § (1) bekezdése szerinti szakértői vizsgálat a Vr. hatályvesztéséig az ápolás helyszínén végzett vizsgálat mellőzésével, kizárólag az ápolat személy önkiszolgálási képességére, illetve ápolási-gondozási szükségletére vonatkozó hivatalos iratra - így különösen a kórházi zárójelentésre - alapozva is elvégezhető.

(2) Ha a vizsgálat elvégzéséhez szükséges iratok nem állnak az eljáró hatóság rendelkezésére, azok hatóságnak történő megküldésére az ügyfelet hiánypótlás keretében fel kell hívni. A hiánypótlás az ügyfél rendelkezésére álló modern infokommunikációs eszköz használatával, elektronikus úton is teljesíthető.

(3) Ha az ügyfél a (2) bekezdés szerinti hiánypótlási felhívásban foglaltaknak határidőben nem tesz eleget, vagy a hiánypótlás keretében megküldött iratanyagból az ápolts személy önkiszolgálási képességének, illetve ápolási gondozási szükségletének mértéke nem állapítható meg, az eljáró hatóság az eljárást legkésőbb a Vr. hatályvesztéséig felfüggesztheti.

(4) Az (1) bekezdés alapján az ápolás helyszínén végzett vizsgálat mellőzésével megállapított ellátás esetén az ellátásra való jogosultságot a Vr. hatályvesztésének hónapját követő második hónap végéig felül kell vizsgálni.

15. § A veszélyhelyzet kihirdetésekor fennálló, a tankötelezettsége megszűnését követően köznevelési intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat folytató gyermekekre (személyre) tekintettel, vagy részére megállapított iskoláztatási támogatásra való jogosultság akkor is a Vr. hatályvesztése hónapjának végén szűnik meg, ha annak időpontja későbbi, mint a 2019/2020-as tanév utolsó napja.

2. A szociális szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet során elrendelt működési rendje

16. § (1) Az Szt. szerinti szociális szolgáltatások működése során az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében a veszélyhelyzet időtartama alatt

a) a nappali ellátást nyújtó intézmények - ide nem értve a nappali melegeződőt - épületében nyújtott szolgáltatások szünetelnek, azok látogatása az ott foglalkoztatott munkatársak kivételével tilos, a nappali ellátást nyújtó intézmények az ellátottak lakókörnyezetében nyújthatják a szükséges ellátást,

b) - a népkonyha kivételével - étkeztetés esetében a napi egyszeri meleg étel csak kiszállítással biztosítható,

c) a települési önkormányzat vagy a települési önkormányzattal ellátási szerződést kötött egyházi és nem állami fenntartó által nyújtott alapszolgáltatások esetén a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett, valamint a szociális szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő, jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe befogadott ellátotti létszám, feladatmutató és férőhelyszám túlléphető,

d) az alapszolgáltatások igénybeviteléhez szükséges ellátotti jogosultság vizsgálatát nem kell elvégezni,

e) alapszolgáltatások esetén a napi igénybevételt igazoló ellátotti aláírástól el kell tekinteni,

f) az a) pont szerinti szolgáltatásnyújtás esetén az igénybevevői nyilvántartásban rögzíteni kell az igénybevevőt akkor is, ha a szolgáltatásnyújtás az otthonában vagy infokommunikációs eszközön keresztül történik,

g) a szolgáltatások nyújtása során a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendeletben meghatározott

ga) személyi és tárgyi feltételektől ellátási érdekből, a fenntartó döntése alapján ideiglenesen el lehet térni, és

gb) egyes szolgáltatási elemek nyújtása a fenntartó döntése alapján szüneteltethető,

h) házi segítségnyújtás esetében az újonnan felvételre kerülő személlyel személyi gondozásra irányuló megállapodást kell kötni, és a veszélyhelyzet időszakát nem kell figyelembe venni a személyi gondozás éves átlagának meghatározásakor,

i) a fővárosi és megyei kormányhivatal a fogyatékos személyek alapvizsgálatát és a szociális intézményben elhelyezettek felülvizsgálatát nem végezheti el,

j) a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: SZGYF) a komplex szükségletfelmérést nem végezheti el.

(2) Ha az átmeneti elhelyezést nyújtó szociális intézmény ellátottja jogviszonyának időtartama a veszélyhelyzet időtartama alatt jár le, és állapotánál fogva további, tartós elhelyezésre lenne szüksége, de a felvételi tilalom miatt ideiglenesen nem helyezhető el tartós bentlakást nyújtó intézményben, jogviszonyát a felvételi tilalom fennállását követő 60 napig meg lehet hosszabbítani.

(3) Az (1) bekezdés szerinti intézkedéseknek megfelelő működés a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásra való jogosultságot nem érinti. Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben az ellátotti létszám, feladatmutató és férőhelyszám a veszélyhelyzet időtartama alatt, valamint a Vr. hatályvesztését követő harmincadik napig a szociális szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő, jogszabály szerinti finanszírozási rendszerbe történő befogadás hiányában is a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatásra jogosít.

(4) Az (1) bekezdés d), i) és j) pontja szerinti vizsgálatok elvégzése nélkül a szociális szolgáltatás a veszélyhelyzet fennállása alatt, valamint a Vr. hatályvesztését követő harmincadik napig jogszerűen nyújtható.

(5) A fejlesztő foglalkoztatásba bevontak rehabilitációs alkalmassági vizsgálatáról szóló, veszélyhelyzet alatt lejáró szakvélemények, javaslatok érvényessége a Vr. hatályvesztését követő hatvanadik napig meghosszabbodik.

17. § A veszélyhelyzet időtartama alatt az idősek otthonában foglalkoztatottak számára 24 órás műszak is elrendelhető.

A 24 órás műszakot követően 48 óra összefüggő pihenőidőt kell biztosítani.

3. A veszélyhelyzet alatt a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben élők folyamatos ellátásának biztosítása érdekében szükséges intézkedések

18. § (1) A gyermekek napközbeni ellátását nyújtó szolgáltatók, intézmények fenntartói, a közgyűjtemények fenntartói, a közművelődési intézmények fenntartói, valamint a helyi önkormányzatok e rendelet hatálybalépésétől számított 5 munkanapon belül - az SZGYF honlapján közzétett módon - adatot szolgáltatnak az SZGYF-nek azokról a 60. életévüket be nem töltött és nem krónikus beteg foglalkoztatottjaikról, akik a veszélyhelyzettel

összefüggésben - különösen az elrendelt rendkívüli szünet, járványügyi zárlat vagy más intézkedés idejére - mentesültek a munkavégzési kötelezettség alól.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatás tartalmazza

a) a foglalkoztatott természetes személyazonosító adatait,

b) a foglalkoztatott végzettségét,

c) a foglalkoztatott lakcímét,

d) a foglalkoztatott egyéb elérhetőségeit és

e) azon személyek számát és életkorát, akikről a foglalkoztatott gondoskodik.

(3) Az (1) bekezdés szerint adatszolgáltatásra kötelezettek a munkavégzés alól mentesülő személyek körében, valamint a (2) bekezdés szerinti adatokban bekövetkező változást a következő munkanapon bejelentik az SZGYF-nek.

(4) A veszélyhelyzet időtartama alatt a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben élők folyamatos ellátásának biztosítása, illetve az otthonukban élő, elsősorban idős rászorulóknak szociális alapszolgáltatásának biztosítása érdekében az (1) bekezdés szerinti foglalkoztatottak az SZGYF döntése alapján a munkaszerződéstől, kinevezéstől eltérő foglalkoztatás útján, az SZGYF vagy harmadik személy által fenntartott szociális szolgáltatónál, szociális intézménynél, gyermekek átmeneti gondozását nyújtó intézménynél vagy gyermekvédelmi intézménynél is foglalkoztathatók.

(5) A fenntartó az SZGYF-től kérheti a (4) bekezdés alapján nála történő foglalkoztatást, ha az általa fenntartott szociális szolgáltatónál, szociális intézménynél, gyermekek átmeneti gondozását nyújtó intézménynél, illetve gyermekvédelmi intézménynél jelentkező munkaerőhiány az ellátás biztonságát veszélyezteti.

(6) A (4) bekezdés alapján a foglalkoztatottat a (2) bekezdés e) pontja szerinti körülményekre, a várható napi utazási időre és a végzettségére figyelemmel lehet foglalkoztatni. 60 éven felüli személy és krónikus beteg a (4) bekezdés alapján nem foglalkoztatható.

(7) A foglalkoztatott a (4) bekezdés szerinti foglalkoztatás esetén az általa ellátott munkakörre előírt, de legalább a szerződése, kinevezése szerinti alapbérre, illetményre jogosult. A munkabért, illetményt továbbra is a foglalkoztatott szerződése, kinevezése szerinti munkáltató fizeti meg. Ha az ellátott munkakörre előírt munkabér, illetmény magasabb, mint a szerződés, kinevezés alapján járó alapbér, illetmény, az a munkáltató, amelynél a foglalkoztatás történik, a különbözetet megtéríti a szerződés, kinevezés szerinti munkáltatónak.

(8) A (4) bekezdés szerinti foglalkoztatás időtartama alatt a munkáltatói jogokat - a jogviszony megszűntetése kivételével - az a munkáltató gyakorolja, amelynél a foglalkoztatás történik.

(9) A (4) bekezdés szerinti foglalkoztatás az SZGYF által meghatározott időpontban, de legkésőbb a veszélyhelyzet megszűnésének időpontjában megszűnik.

4. Átmeneti és záró rendelkezések

19. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 20. § az e rendelet kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

20. §

21. § (1) Az 1. §-ban és a 14. §-ban foglaltakat az e rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A 3. §-ban foglaltakat az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság iránti, a veszélyhelyzet alatt benyújtott kérelmek alapján indult, illetve az ismételt megállapítás tekintetében az e rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(3) A 8. §-ban foglaltakat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, valamint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának ismételt megállapítása iránti, a veszélyhelyzet alatt benyújtott kérelmek alapján indult, illetve az ismételt megállapítás tekintetében az e rendelet hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.